

'The Passion' en Palmpasen

Marcus 11:1-11 en 2 Samuël 6:1-11

Ds. Ilonka Terlouw | Palmpasen | 9 april 2017, Tollebeek

1. The Passion

Op de beamer cartoon: 'Meeloper' (Willem de Klerk)

En? Waarom loop jij mee?

Daadwerkelijk 'meelopen' is voor de meesten van ons natuurlijk niet aan de orde.

Dus laat me de vraag iets aanpassen: Waarom ga jij donderdag mee naar Creil?

Waarom kijk jij naar The Passion?

The Passion is ongelooflijk populair. Het is elk jaar weer één van de best bekeken programma's van het jaar. Honderden mensen lopen mee in de stad waar het gehouden wordt, terwijl tegelijkertijd duizenden mensen online meelopen in een virtuele processie. Duizenden komen naar het plein aan het eind van de processie en

miljoenen Nederlanders beleven The Passion mee via de televisie. Als echte fan van The Passion kun je een Passion-achtergrond downloaden voor op je telefoon. Je kunt een Passion-armbandje bestellen of het Passion spel. The Passion is ongelooflijk populair.

Toch roept het event bij mij ieder jaar weer **dubbele gevoelens** op. Waarom lopen mensen mee? Of kijken mensen The Passion? Enerzijds zie ik hoe het verhaal van Jezus een verhaal van verbinding en hoop is voor velen. Zijn leven, sterven en opstanding zijn 2000 jaar na dato nog steeds een onuitputtelijke bron van inspiratie en hoop. De eigentijdse wijze waarop dat vertolkt wordt in The Passion raakt ieder jaar weer vele mensen.

Tegelijk kan ik niet aan het gevoel ontkomen dat Willem de Klerk in deze cartoon verbeeldt. **Weten de mensen wel écht waar het om gaat?** Waarom lopen ze mee? Of waarom kijk je mee? Het evangelie is op deze manier natuurlijk wel héél makkelijk en vrijblijvend: je kan er lekker naar kijken, met bier en popcorn thuis op de bank en er wordt niks van je gevraagd. Je kunt ernaar kijken, maar niemand vraagt je er ook over na te denken.

Waarom kijk jij? Waarom loop jij mee?

Besef jij wie Jezus is?

2. De intocht in Jeruzalem

Dat dubbele gevoel van The Passion is voor mij ook het gevoel van Palmpasen.

Ik weet dat het voor velen een zondag is waar naar uitgekeken wordt. Straks komen de kinderen binnen om de palmpaastakken die ze hebben gemaakt aan ons te laten zien. Dat is elk jaar zowel voor hen als voor ons weer een groot feest. We zingen samen 'Hosanna, hosanna, de koning komt,' net zoals de mensen dat in Jezus tijd

zongen. Maar beseffen we wel echt wát we zingen. Beseffen we wie Jezus is? En wat zijn koningschap inhoudt?

Toen Jezus Jeruzalem naderde liepen de mensen uit de stad en omgeving hem tegemoet. Ze zijn enthousiast. Eén iemand legt zijn mantel op de weg, en anderen volgen al snel. Het geroep werkt aanstekelijk. Luidkeels roepen ze: Hosanna! Het is een spektakel van jewelste. Nog meer mensen lopen mee in het feestgedruis. 'Gezegend hij die komt in de naam van de Heer.' Maar waarom lopen ze eigenlijk mee? Beseffen ze wel wie Jezus eigenlijk is?

Als je let op wat ze doen, dan zou je zeggen van wel: Ze leggen mantels op het rijdier van Jezus, ze spreiden hun mantels uit op de weg, ze spreiden takken met bladeren uit op de weg. Het zijn daden die spreken van eerbetoon voor Jezus.

Als je let op wat ze roepen, dan zou je ook zeggen dat ze heel goed beseffen wie Jezus is. Ze roepen: Hosanna! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David.

Het lijkt toch overduidelijk: deze mensen erkennen Jezus als Koning. En daarom roepen ze luidkeels op de weg naar Jeruzalem toe. Als herauten roepen ze tot Jeruzalem en tot de inwoners van Jeruzalem: de koning is in aantocht. Ze lichten de hele stad in over dit grote nieuws: De koning komt eraan. Mensen let op! Bereid je voor! De koning komt.

Ze hebben het bij het rechte eind. **En toch huilt Jezus** om alles wat er om hem heen gebeurt en geroepen wordt, zo lezen we in het Lucas evangelie. Jezus huilt, als hij de stad nadert en Jeruzalem ziet. Hij huilt. Ja, Hij is wel de lang beloofde zoon van David. Ja, Hij zal koning worden van het koninkrijk van vader David. Maar niet op de manier die de menigte verwacht. Hij zal ze niet van de Romeinen verlossen. Zijn Koninkrijk is niet van deze wereld. Zijn Koninkrijk behoort tot de nieuwe schepping van God. En de

enige weg daarnaartoe zal lopen via de dood aan het kruis. O ja, Jezus is degene die al hun dromen waar zal maken. Hij zal koning worden. Maar het zal niet gaan op de manier die zij zich erbij voorstelden. Jezus is een ander soort koning.

Dat blijkt ook al wel, als je let op de wijze waarop Jezus naar Jeruzalem toegaat. Jezus vordert wel een rijdier op, zoals enkel een koning dat kan doen. Maar hij vordert geen paard, maar een ezelsveulen. Jezus komt niet aanrijden als een groot koning te paard. Hij wordt gedragen door een *ezelsveulen*. Daaruit blijkt al: Jezus is een ander soort, een vreemdsoortig koning. Maar de menigte lijkt dat niet door te hebben.

3. De intocht van de ark

Eenzelfde onwetendheid, komen we tegen in het oude testament in het verhaal over de intocht van de ark. Dat verhaal is op meerdere punten vergelijkbaar met het verhaal van de intocht van Jezus.

Zowel de ark als Jezus gaan niet op de gebruikelijke manier naar Jeruzalem. Jezus rijdt op een ezel, de ark wordt op een wagen geplaatst. Jezus wordt gedragen door een nieuw rijdier. Een koning hoeft het immers niet met een tweedehandsje te doen. Hij heeft het eerste gebruiksrecht. Zo wordt ook vermeldt dat de ark op een nieuwe wagen wordt geladen.

Ook in het verhaal over de intocht van de ark is sprake van een feestende menigte die meeloopt voor en achter de ark aan. Aan die ark is een bijzondere naam verbonden: De naam van de HEER van de hemelse machten, die op de cherubs troont. Die naam ligt erkenning dat God koning is in de hemel, dat Hij heer is van de hemelse machten. Net zoals er bij Jezus intocht geroepen werd: Hosanna in de hemel.

Maar deze God is ook koning op aarde. Hij troont immers op de cherubs. De cherubs, dat waren de twee engelen op de ark van het verbond. God troont daarop. De ark werd gezien als koningstroon, als de zetel van God, de onzichtbare koning van Israël. Toen de ark naar Jeruzalem werd vervoerd was de boodschap dus dezelfde als bij de intocht van Jezus naar Jeruzalem: Hosanna, Hosanna, de koning komt!

God kwam naar Jeruzalem, om koning te zijn van zijn volk Israël. Daarom vierden de Israëlieten feest en begeleiden ze de komst van de ark met muziek. Hosanna, Hosanna, de koning komt!

Maar ze beseffen niet wat dat koningschap allemaal inhoudt.

Gods aanwezigheid zet namelijk alles op scherp. En dat blijkt dan ook wel, als de ossen die de kar trekken afgeleid zijn en onverwachts uitwijken. Dan gaat het mis. Uzza probeert te voorkomen dat de ark valt, maar bij het aanraken van de ark sterft hij ter plekke. Het is voor ons bijna onbegrijpelijk wat hier gebeurt.

Maar het laat ons ook iets zien van de grootsheid en heiligheid van Gods Koningschap. Gods Koningschap is geen heerschappij op afstand. Het betekent dat hij aanwezig is onder de mensen. Dat Hij bij ons komt wonen. Dat hij bij jou en mij komt wonen. Maar precies die aanwezigheid van God zelf, stelt ook alles op scherp. **Als we het verhaal van de intocht van de ark lezen, dan staat het scherper dan wij willen accepteren.**

Er is geen ruimte voor halfslachtigheid.

Er is geen ruimte onbedachtzaamheid.

Er is geen ruimte voor spontane ad hoc oplossingen of ook maar enige flexibiliteit.

Als je niet doorhebt, wat er op die wagen vervoerd wordt, dan kan dat je leven kosten. De dingen staan op scherp.

Het gaat niet om het spektakel. Nee, er staat heel wat op het spel. Het gaat om Gods aanwezigheid.

4. Gods zegen

Het verhaal van de intocht van de ark eindigt hier echter niet. De aanwezigheid van God stelt alles op scherp, ja. Daar kan je niet lichtzinnig mee omgaan. Je leven staat op het spel. – Tegelijk blijkt ook, dat wie zijn huis er gewillig voor openstelt, op oneindig grote zegen kan rekenen. Kijk maar naar Obed-Edom.

Na het incident met Uzza werd David bang voor de ark. Hij werd bang voor Gods aanwezigheid. Dus wilde hij de ark niet meer in Jeruzalem hebben, maar stalde hij de ark bij Obed-Edom. Obed-Edom heeft zichzelf misschien ook wel even achter de oren gekrapt, toen hij dat te horen kreeg.

Maar dan blijkt, **als je de Gods aanwezigheid verwelkomt in je huis**, met het juiste respect en oprechte aanbidding, **daar rijke zegen vanuit gaat**. David is er zelf verbaasd door, blijkt later uit het verhaal. Daar had hij niet meer op gerekend, dat Gods aanwezigheid zo zegenrijk kan zijn. Daarom besluit hij tenslotte om de ark alsnog naar Jeruzalem te halen, maar dit keer wel met een juiste houding, en in oprechte aanbidding.

Het verhaal over de intocht van de ark laat ons iets van zien van het geheim van de intocht van Jezus. Het gaat om de aanwezigheid van God zelf. De ark stond voor Gods aanwezigheid. Het was zijn troon. Waar de ark was, was God. Zo is het met Jezus. Jezus staat voor Gods aanwezigheid. Waar Jezus is, is God. Dat zet alles op scherp. Daar mogen we niet lichtzinnig mee omgaan.

Maar ook nu geldt: wie Jezus in zijn huis verwelkomt, met het juiste respect en oprechte aanbidding, zal zegen van God ervaren. Als je je hart openstelt voor Jezus, zal God woning maken in je leven. Dan zal zijn aanwezigheid je leven gaan vullen. Dan zul je rust vinden. Dan zul je niet sterven zoals Uzza, maar juist het leven vinden zoals Obed-Edom.

Dat is waar het om gaat, voor al die mensen die langs de weg staan als Jezus op weg is naar Jeruzalem. Het is terecht dat zij zingen: Hosanna, de koning komt. Maar beseffen ze ook dat het een koning is die vooral in hún hart wil komen wonen?

Dat is het koningschap van Jezus. Hij brengt Gods aanwezigheid in jouw leven tot stand. Dat is niet een koningschap waarmee direct alle Romeinen zijn verdreven. Jezus lost niet alle politieke kwesties van onze tijd direct op. Of welke verwachtingen je ook maar van Jezus' koningschap mocht hebben. Je zult afscheid moeten nemen van bepaalde dromen en verwachtingen. Maar als je hem in je huis verwelkomt, zoals Obed-Edom de ark in zijn huis verwelkomt zal Gods zegen je leven vullen.

5. Geen welkom

En precies daar bereikt het verhaal van de intocht van Jezus dan ook haar dieptepunt. Want Jezus wordt tenslotte niet verwelkomd in het huis waar Jezus binnentreedt. Er wacht geen welkom voor Jezus als hij de tempel binnengaat. Gods aanwezigheid in de persoon van Jezus wordt niet opgemerkt.

Als we spreken over de 'intocht in Jeruzalem', dan denken we meestal aan Jezus op de ezel, de wuivende en juichende menigte. Maar díe gebeurtenis is niet de eigenlijke intocht. De intocht zelf, staat namelijk in schril contrast met het gejuich en het feest van kort daarvoor. Als Jezus bij Jeruzalem arriveert, en als hij de stad binnengaat en naar de tempel gaat, dan blijkt er geen welkomsc Committee op hem te wachten. Er is niemand die hem welkom heet in de woning waarvan Hij de rechtmatige koning is. Er

is niemand die opmerkt dat God weer is komen wonen in Zijn huis, onder Zijn mensen.

In de tempel neemt Jezus alles in ogenschouw, zo staat er. Zoals een koning aankomt in zijn paleis en de erewacht inspecteert bij aankomst, inspecteert hij zijn paleis.

Maar er blijkt geen erewacht te zijn.

Er worden ook geen offers gebracht ter ere van Zijn aankomst.

Iedereen in Jeruzalem was ingelicht. Luid en duidelijk was hen van tevoren gemeld: de koning van Israël komt er aan. Maak alles gereed. Maar bij aankomst blijkt dat niemand ernaar geluisterd heeft. Marcus heeft er slechts een enkel vers voor nodig om deze koele ontvangst te omschrijven. Er is zelfs geen slaapplek voor hem geregeld. En zo eindigt deze dag met de eenzame terugreis naar Betanië, slecht begeleid door de twaalf.

6. Tot slot

Ik hoop dat als we straks de kinderen verwelkomen en hosanna zingen, we dat uit volle overtuiging zullen doen. Met een diepgaand besef voor wie Jezus is. Ik hoop dat een ieder voluit zal zingen 'hosanna, hosanna, de koning komt' als een welkom aan God zelf. Dat we werkelijk feest zullen vieren met de kinderen, omdat God welkom is in ons midden, in deze kerk, in ons hart en ons leven.

En als donderdag The Passion wordt uitgezonden, dan is er wat mij betreft ook helemaal niks tegen om met een hele groep te gaan kijken, mee te zingen, en samen feest te vieren. De mensen die onderweg naar Jeruzalem Jezus toejuichten deden niets verkeers. **Het gaat pas fout als het daar stopt:**

**Als we Jezus wel toejuichen op de weg naar het kruis,
maar niet welkom heten in ons eigen huis en hart.**

The Passion vraagt om een vervolg.

Om een groots feest op de paasmorgen.

In de tempel was van de feestende menigte destijds geen spoor meer te bekennen.

Hoe zal dat op paasmorgen in de kerk zijn?

Ik verwacht niet dat alle miljoenen mensen die zullen kijken en meelopen in The Passion er dan zullen zijn.

Ik hoop wel dat jij er zal zijn,

om de God, die koning is over dood en leven,

welkom te heten in jouw leven.

Amen.